Vasile IASINSCHI

"Salut pe cei ce merg spre marea
biruință legionară, 1938".

(Madrid-Aravaca)
Noembrie 1970.
4 pag.

" SALUT PE CEI CE MERG
SPRE MAREA BIRUINTA LEGIONARA , 1938 "
Corneliu Z. Codreanu.

De multe ori m'am oprit cu privirea, cu gândul și cu inima asupra acestei însemnări a Căpitanului, și tot de atâtea ori m'am întrebat, unde și în ce împrejurare a scris el acest mesaj.
Pentru mine, misterul acestor două rânduri iscălite cu prpria lui mână reprezintă o taină de cea mai înaltă semnificație
M'am gândit mult la acest mesaj, și cred că este necesară descifrarea lui de către cele mai clare minți și cele mai drepte suflete legionare.
Personal încerc să-l înterpretez după priceperea și inima mea.
Salutul de mai sus adresat legionarilor la începutul anului 1938, a fost scris într'o zi de viformiță cumplită, într'un moment de presimțire tristă; este părerea mea. El transformă dintr'odată angrenajul vizibil al Mișcării Legionare, din cât era el politic și efemer, și deschide o perspectivă luminoasă înspre nemărginirea timpului; el ne prefigurează biruința, așa cum a fost simțită de Căpitan într'o clipă de inspirație divină.
Căpitanul ne spunea uneori, la sfat ocazional, că ceea ce a construit dânsul - temelia - nici o putere materială din lume n'o va mai putea distruge; iar altădată mărturisea că opera lui - pânăîn acel moment numai prefațatată, va dura două sute pânăla trei sute de ani, - asta ca urmare a unui articol - manifest al meu publicat în Garda Bucovinei, după care altcineva se va ridica și va urma să formuleze învățătură pentru viața poporului român, potrivit cu cerința timpului și după viziunea acelui maestru.
Judecând mesajul așa cum a fost conceput, nu o singură dată, în pragul și în cursul anului 1938 i s'a întâmplat Căpitanului să fie cuprins de viforul ucigător al urii dușmane sau să fie lovit cu biciul de slugile mișeliei atotstăpânitoere.
Intr'o astfel de stare neobișnuită, cred, va fi scris el acea însemnare scurtă și adâncă, pentru veacuri, pentru că știu în ce frământare l'am găsit la Casa Verde în perioada persecutării comerțului legionar. Venisem să-mi iau rămas bun dela Căpitan, înainte de a mă întoarce în Bucovina. L'am găsit abătut, cumplit de abătut, supt la față, cu privirea stinsă și aruncată în depărtări. Am vorbit despre lovitura ce se încearcă contra Mișcării Legionareși contra comerțului românesc înfiripat cu grele sacrificii și cu mari speranțe. Nimeni nu s'ar fi așteptat la o astfel de prigoană. Eu însumi, după deschiderea acestei perspective economice în serviciul neamului, la o întrebare a Căpitanului în această problemă, i-am fost răspuns, că de pe această poziție nu ne poate urni nici un guvern. Acum, în fața crudei realități n'am încercat să vin cu nici un fel de mângâiere, pentru că orice cuvânt de formă ar fi însemnat o necuviință față de amărăciunea sufletului său din acel moment, ci am judecat împreună noua întorsătură în drumul nostru cu greutăți neprevăzute.
Căpitanul știa pentru ce m'am abătut pela Casa Verde. In acea împrejurare n'am insistat mult cu analizarea situației și mi-am luat rămas bun dela el cu gândul să revin peste vreo două săptămâni. M'a petrecut până la ieșire și cu o voce îndurerată mi-a transmis pentru legionarii din Regiune salutul și dragostea sa ca de obicei.
A fost ca aceasta să fie ultima noastră întrevedere. Cine putea bănui că mai mult nu ne vom vedea aevea?

Peste vreo zece-zile a fost nevoie să plece la București curierul în locul meu. Funcțiunea aceasta pentru Regiune o deținea Vasile Niculescu Căpitan aviator în retragere. Acest ofițer de elită din războiul nostru de unitate națională merită să-l amintesc aici. Fiu de țăran din satul Rădășeni (Baia) a rămas tot timpul, de când l-am cunoscut, o figură de moldovean nobil la chip și la suflet.
In luptele dela începutul anului 1918, ce s'au dat în Basarabia între armata română și cea comunistă, se întâmplă ca într'o recunoaștere să fie forțat să aterizeze și să ajungă cu avionul în linia inamicului, dincolo de Nistru. Luat prizonier, își aștepta ceasul morții. Dar cum și Rușii aveau prizonieri la Români, s'au deschis tratative pentru schimb. Așa a putut scăpa cu viață Căpitanul Vasile Niculescu, care a continuat să-și facă datoria de aviator.
Mai târziu nu-mi aduc aminte data, - a fost primul aviator, care a trecut Carpații cu o misiune a guvernului dela București pentru Consiliul Dirigent dela Cluj.
Acum, trimis la București pentru nevoi urgente, a cunoscut la sediul Mișcării Legionare din strada Gutenberg 3 pe un șef național dintr'o țară baltică, cred Letonia, - care venise să-l cunoască pe Căpitan. Era tocmai pe punctul să plece la Constanța ca să se îmbarce pentru întoarcere. Căpitanul l-a rugat pe Vasile Niculescu să-l însoțească până la vapor ca o atenție pentru oaspetele său. In drum, cu trenul până la Constanța, curierul nostru a aflat dela șeful leton, între altele, și despre îndemnul sau sugestia dată Căpitanului de el ca să nu plece în străinătateprecum se știa din circulara no. 148 dela 21/II 1938 c'avea de gând să se ducă la Roma și să scrie al doilea volum "Pentru Legionari". Motivul adus de șeful național leton a fost că și-ar pierde contactul cu masele românești și ar rămâne desiluzionat cunoscând metehnele apusului.
Nu știu în ce măsură hotărârea Căpitanului de a rămâne pe loc a fost influențată de argumentele oaspelui său, dar când am aflat de acest fapt am rămas foarte amărât și contrariat; eu eram de părere să plece, și din capătul Țării nu aveam timp să transmit argumentele mele; apoi în București, Căpitanul avea destui consilieri cu judecată și cumpăneală.
Evenimentele însă se precipitau; pașaportul i s'a retras; Elena Wolf Lupescu obținuse dela tiranul Țării capul celui mai nevinovat om din lume.

După această digresiune, revin la subiect și mă întreb: mesajul din capul acestor rânduri, fost-a el adresat de Căpitan colaboratorilor săi intimi, generației sale sau și celor viitoare? Cred că salutul său este adresat tuturor, de azi și de mâine, de totdeauna. El rămâne la infinit ca un far călăuzitor și merită o profundă și o tot mai cuprinzătoare meditare, ca să descifrăm adevărul și să ne luminăm la intuiția unei cutremurătoare realități.
Indrăznesc să mă pronunț cu privire la valoarea acestui mesaj; mă apropiu cu sfială de măreția acestor cuvinte de însemnătate transcendentă. S'ar putea să și greșesc, oricâtă stăruință pune mintea mea și câtă simțire năvălește din adâncul inimii mele.
Salutul Căpitanului nu este o vorbă scrisă la întâmplare, fie și în directă legătură cu vreo tulburare sufletească din câte l-au lovit în viață; ci el provine ca lumină din noianul de gânduri ce-l apăsau, lumină eternă în drumul Legiunii Arhanghelul Mihail pentru marea biruință-a Neamului românesc; este o chemare perpetuă adresată celor prezenți și celor viitori, - generație după generație - să restabilească și să întărească temelia și parapetele Scolii sale spirituale.

pentrucă, oricât de vitreg ar fi timpul de azi, răspunden afirmativ la întrebarea Căpitanului din cărticica șefului de cuib dela punctul 71, că "simțim din adâncuri cum clocotește marea renaștere a poporului român" !

Legiunea Arhanghelul Mihail, cu învățătura sa despre Neam și Dumnezeu, despre viață și umanitate nu descinde din teoria unui învățat, nu pleacă de la filosofia vreunui gânditor, nici o legătură n'are cu impulsul unui revoluționar sau cu frământările unui mare om politic. Ea stă în directă legătură cu o mare taină a pământului, cu sfințenia glasului său; este emanația milioanelor de morminte din trecut. Dragoste pentru moșie nu este dat s'o aibă fiecare, și mai ales nu în acelaș fel și în aceeași măsură. Căpitanul era străbătut de un fior misterios, purta har dela Dumnezeu; deci înainte de a-și fi pironit ochii pe icoana Sfântului Arhanghel Mihail în Biserica dela Văcărești, el avea o forță interioară complexă ce-am putea-o socoti o îmbinare între sentiment și rațiune, între pornire și măsură, între avânt și cumpătare, putere de intuiție și volum de imaginație; el se găsea la o egală distanță între binecuvântarea Cerului și chemarea pământului. Inzestrat din fire cu mari calități, cu alese virtuți și cu un caracter predestinat, Dumnezeu l-a inspirat din fragedă copilărie și l-a învăluit în drumul său cu taina pământului strămoșesc.

Căpitanul rămâne și mai departe "piatră de hotar, o graniță, sabie întinsă între două lumi", cum spune Ion Banea, pentrucă generația de azi care trăiește în lume, cu calitățile și cu defectele ei, cu suflet de naiv sau cu inimă de barbar, nu este alta decât aceea - sau urmașa ei firească sau logică - care l-a omorît și se bucură să-l știe mort. Pirații de azi sunt urmașii piraților de ieri; exploatatorii neamurilor sunt părinții și copiii lor. Elementele distrugerii cari operau cu zeci de ani în urmă au crescut și îndrăznesc c'o nerușinare uimitoare; putreziciunea care atinsese sănătatea spirituală a omului pe planul public și privat o jumătate de secol în urmă s'a generalizat datorită mijloacelor de propagandă și ușurinței de deplasare a agenților. Acei cari urmăresc să domine omenirea, folosindu-se de toate mijloacele în stare să aducă prăpădul, nu ostenesc în acțiunea lor nici un moment,

Lupta cu decadența actuală, cu capetele de foc ale balaurului este mai mult decât grea, este cu totul inegală. Asta nu înseamnă să ne socotim învinși și să pierdem din credința biruinții, ci prin faptele vieții noastre să străbatem " negurile de întunerec și de pierzanie" - cum spune I.I. Moța - și să ne apropiem de limanul pe care l-a zărit Căpitanul și pe care-l dorim acei cari vom muri.

Fără credință nu poate fi izbăvire, fără ea nu putem împlini acte vrednice de respect, nici virtute nu pot vădi acei goi de ardere interioară.

Căpitanul a fost neadormit în acei 19 ani de luptă contra răului, contra nedreptății, contra violenții și a decadenții, dând sfaturi formulând învățătură, nivelând calea de comunicație a omului cu Dumnezeu prin cuvântul și faptele sale, prin voința sa pe linia martiriului, el continuă să ne îndrumeze, înoindu-ne puterile prin mesajul său către ținta finală, unde este restaurare integrală. Aceasta nu poate fi nici revoluție, nici reacțiune, ci așezarea unei stări de civilizație după experiența tristă, degradatoare și monstruoasă de acum. Restaurare înseamnă înodarea firului cu tradiția, cu legea, cu dreptul omului, a fiecărui om, de a se ruga, de a gândi și a scrie, liberi de povara autocriticei și autodistrugerii, cu libertatea de a se perfecționa, fiecare prin puterea sa proprie, ca să fie folositor societății și

bun în faţa lui Dumnezeu.
Căpitanul ştiindu-se condamnat s'a ridicat într'un moment greu al vieţii sale pe care nimeni nu ni-l putem imagina şi, înfruntând primejdia morţii, ne-a lansat peste prăvălirea apelor punte eternă de legătură cu el, în scop de a nu ne pierde.

Noembrie 1970

Vasile Iasinschi

Reproducem începutul din articolul profesorului Ion Găvănescu
" Etica legionară"tipărită în Cuvântul din Noembrie 1940:
" E vorba aici de-o concepţie despre lume şi viaţă, bazată pe adevăruri, luată din legile naturii şi consfinţită prin mărturia trăită a a unei credinţe.
Acela care a gândit-o şi i-a dat strălucirea veşniciei a fost marele suflet de erou şi de martir al Neamului, Corneliu Zelea Codreanu, la proslăvirea căruia ne cheamă azi glasul întregului neam romînesc prin trâmbiţa deşteptării naţionale a biruinţii legionare.
Este o glorioasă afirmare a naturei morale ce alcătueşte fiinţa Neamului românesc că, în adâncimea puterilor lui nepieritoare, s'a găsit plămada zămislirii unui revelator al Scânteiei divine, necunoscute şi nebănuite în viaţă de trufia încrezută a unor cârmuitori, orbiţi de falsa fală a egoismului lor îngust, dar simţită dela început şi urmată, ca o chemare adestinului, de sufletul nepătruns al poporului, care l-a trimis, ca o emanaţie de lumină cerească, în calea lui către ideal".